

Evropská komise schválila pneumokokovou vakcínu pro dospělé

7. července 2025

Zpravodajství

Zdroj foto: Pexels

Evropská komise schválila 21valentní pneumokokovou konjugovanou vakcínu Capvaxive® pro prevenci invazivního pneumokokového onemocnění (IPO) a pneumokokové pneumonie u dospělých. Obsahuje osm unikátních sérotypů a díky svému složení pokrývá sérotypy odpovědné za většinu případů IPO u dospělé populace. Výrobce je společnost Merck Sharp & Dohme (MSD). Na českém trhu bude vakcína Capvaxive® dostupná od letošního srpna. Přichází v době, kdy Státní zdravotní ústav hlásí nárůst výskytu IPO v ČR.

Podle aktuální zprávy Státního zdravotního ústavu bylo v České republice v roce 2024 zaznamenáno 608 případů invazivního pneumokokového onemocnění. Ve srovnání s rokem 2023 se jedná o nárůst o více než 100 případů. Zpráva tak potvrzuje vzrůstající trend výskytu IPO (585 případů v roce 2023, 472 případů v roce 2022). Nejvíce případů IPO i v roce 2024 zůstává ve věkové skupině 65 a více let (317 případů), v níž je i nejvyšší smrtnost (59 úmrtí z celkových 94 nahlášených úmrtí způsobených IPO v roce 2024).

„Po mírném poklesu výskytu IPO za pandemie covidu-19 už se zase vracíme ke vzrůstajícímu trendu a další nárůst lze očekávat také v dalších letech, a to i kvůli stárnutí populace. Očkování proti pneumokokům proto považuji za velmi důležitou součást prevence, zejména u nejrizikovější skupiny pacientů ve věku 65+. Z toho důvodu vítám příchod nové vakcíny na trh, která díky obsahu osmi unikátních sérotypů zase o něco více rozšíří možnosti zásahu proti pneumokokovým infekcím,“ říká MUDr. Igor Karen, místopředseda pro profesní záležitosti Společnosti všeobecného lékařství (SVL) ČLS JEP a odborný garant pro očkování SVL ČLS JEP.

Vakcínu Capvaxice® (PCV21) schválila v březnu letošního roku Evropská komise. Fyzicky dostupná na českém trhu bude od srpna 2025, a čeští pacienti tak budou moci před respirační sezonou využít možnosti očkování touto vakcínou jako jedni z prvních v Evropě. Vakcína je určena pro osoby starší 18 let a podává se v jednodávkovém schématu. Jedná se o 21valentní pneumokokovou konjugovanou vakcínu, která oproti jiným dostupným vakcínám obsahuje sérotypy převážně zodpovědné za IPO u dospělých, včetně osmi unikátních (15A, 15C, 16F, 23A, 23B, 24F, 31 a 35B). V šesti studiích fáze 3 prokázala vakcína Capvaxive® robustní imunitní odpověď jak u dosud neočkovaných, tak u již očkových dospělých. Z vakcíny tak mohou profitovat i lidé, kteří již byli očkováni jinou vakcínou.

„Vakcínu Capvaxive® jsme již zařadili do aktualizovaného doporučeného postupu SVL ČLS JEP Očkování v ordinaci všeobecného praktického lékaře, který by měl vejít v platnost ve druhé polovině roku 2025,“ vysvětluje MUDr. Karen.

Pneumokokové infekce představují riziko nejen pro osoby starší 65 let, ale i pro pacienty s chronickými onemocněními, zejména plicními, kardiovaskulárními a metabolickými. „Očkování proti pneumokokům je součástí doporučeného postupu pro léčbu chronické obstrukční plicní nemoci. Zároveň z praxe víme, že z něj mohou profitovat i pacienti s dalšími chronickými plicními onemocněními,“ popisuje prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová, předsedkyně Sekce ambulantních pneumologů České pneumologické a ftizeologické společnosti ČLS JEP.

Přestože IPO a pneumokokové pneumonie představují pro starší populaci značné zdravotní riziko, potenciál vakcinace zůstává podle odborníků stále nevyužitý. Proočkovanost u dospělých nad 65 let v Česku dosáhla v roce 2023 jen 22,5 %.

„Očkování proti pneumokokům významně snižuje komplikace spojené s infekcí, zvyšuje naději na dožití, a měli bychom proto usilovat o zvýšení proočkovanosti zejména v rizikové skupině starších osob, která je v České republice oproti jiným evropským zemím výrazně nižší,“ uvádí Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR a také prezident European Ageing Network. A doplňuje, že cíl zvýšit proočkovanost u dospělých proti pneumokokové infekci je také součástí nedávno přijatého Národního plánu rozvoje geriatrické péče v ČR do roku 2035 a Národního kardiovaskulárního plánu do roku 2033.

V současnosti ještě není vakcína hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Pacienti však mohou využít dostupných příspěvků dle podmínek preventivních programů jednotlivých zdravotních pojišťoven.